

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра фінансів

СИЛАБУС

ФІНАНСОВА ДІАГНОСТИКА / FINANCIAL DIAGNOSTICS

Інформація про викладача	
Викладач	Тімошенко Наталія
Науковий ступінь	кандидат економічних наук
Вчене звання	-
Посада	доцент кафедри фінансів
Адреса кафедри	м. Вінниця, вул. Театральна, 21
Контактний телефон	0960141707
E-mail:	n.timoshenko@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	https://m.vtei.edu.ua/course/view.php?id=128
Інформація про освітній компонент	
Статус компонента	Вибірковий
Освітній ступінь	Бакалавр
Навчальний рік	2026/2027
Анотація курсу	Сучасні організаційно-правові форми господарювання і надання самостійності у формуванні та використанні фінансових ресурсів кардинально змінили вихідні характеристики й умови здійснення господарської діяльності для більшості підприємств, та визначили необхідність оволодіння сучасним інструментарієм обґрунтування та прийняття управлінських рішень у фінансовій сфері. Комплекс питань, пов'язаних з формуванням і доцільністю розміщення фінансових ресурсів, вимагає від управлінського персоналу підприємства досить глибоких знань теорії та практичних навичок прийняття рішень у сфері обґрунтування фінансової стратегії, вибору ефективних її напрямів та форм здійснення. Суттєвою складовою набуття цих знань і подальшого зростання ефективності господарської діяльності підприємства є фінансова діагностика. За допомогою фінансової діагностики вивчається фінансовий стан підприємства, глибоко і системно досліджуються фактори змін результатів господарювання, обґрунтовуються плани й управлінські рішення, здійснюється контроль за їхнім виконанням, виявляються резерви підвищення ефективності операційної діяльності підприємства, виробляється фінансова й економічна стратегія його розвитку.
Мова викладання	Українська мова
Результати навчання	Використовувати фінансову звітність підприємства, як інформаційної бази для проведення фінансово-аналітичних досліджень та оцінки вартості бізнесу. Вміти читати та аналізувати фінансові звіти, виявляти ключові показники ефективності та стійкості підприємства.

	Визначати та оцінювати різноманітні фінансові ризики, зокрема кредитний, ліквідності, інтересно-валютний ризики. Розробляти практичні рекомендації для управління фінансовим станом підприємства на основі результатів фінансового аналізу. Приймати обґрунтовані фінансові рішення на основі отриманих аналітичних даних. Формувати аналітичних висновків, визначення впливу фінансово-економічних чинників на ефективність бізнесу та фінансовий стан, виявлення резервів зростання фінансових результатів.					
Тематичний план та оцінювання результатів навчання						
Назва теми	Усього годин / кредитів	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка
		з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів		
Тема 1. Теоретичні основи фінансової діагностики	9	2	2	5	Т, Р, Д, П	5
Тема 2. Діагностика фінансових результатів і рентабельності підприємства	18	4	4	10	В, УД, Т, РЗ, Д, П, Р	10
Тема 3. Діагностика майна та капіталу підприємства	18	4	4	10	В, УД, Т, РЗ, Д, П, Р	10
Тема 4. Діагностика фінансової стійкості підприємства	18	4	4	10	В, УД, Т, РПЗ, Д, П, Р	10
Тема 5. Діагностика платоспроможності підприємства	18	4	4	10	В, УД, Т, РЗ, Д, П, Р	10
Тема 6. Діагностика ефективності господарської діяльності підприємства	18	4	4	10	В, УД, Т, РЗ, Д, П, Р	10
Тема 7. Діагностика кредитоспроможності підприємства	18	4	4	10	В, УД, Т, РЗ, Д, П, Р	10
Тема 8. Діагностика грошових потоків підприємства	9	2	2	5	Т, РЗ, Д	5
Тема 9. Діагностика ринкової активності та інвестиційної привабливості підприємства	9	2	2	5	Т, РЗ, Д	5
Тема 10. Комплексна діагностика фінансового стану підприємства	18	4	4	10	В, УД, Т, РЗ, Д, П, Р	10
Індивідуальне завдання	27			27	ІЗ	15
Разом	180/6	34	34	112		100
Підсумковий контроль-екзамен						

Поточний контроль / критерії оцінювання	Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал. УД – участь у дискусії – 1 бал. Т – тестування – 1 бал. Р – реферат – 2 бали. РЗ – розв’язування задач – 3 бали. Д – доповідь – 1 бали. П – презентація – 1 бали. ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (виконання аналітичного завдання – 5 балів; розробка ментальної карти/розробка проекту/ участь у наукових заходах – по 5 балів). Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів. Критерії оцінювання відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти
Основні літературні та інформаційні джерела	1. Дмитренко, Д. Концептуальний підхід до формування ефективної системи фінансової діагностики діяльності підприємства. <i>Економіка та суспільство</i>. 2023. (52). URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-44 2. Кірсанова В.В. Фінансова діагностика в умовах воєнного стану. <i>Економіка: реалії часу. Науковий журнал</i>. 2025. № 1 (77). С. 30-37. URL: https://economics.net.ua/files/archive/2025/No1/30.pdf. 3. Нікольчук Ю., Лопатовська О. Особливості аналізу фінансового стану підприємств в умовах воєнного стану. <i>Modeling the development of the economic systems</i>. 2024. № 4. С.232–241. URL:https://doi.org/10.31891/mdes/2024-14-31 4. Сак Т. В., Шепелюк Н. П. Діагностика фінансової стійкості підприємства: методологія та практика застосування. <i>Економічний журнал Одеського політехнічного університету</i>. 2023. № 4 (26). С. 37-44. URL: https://doi.org/10.15276/ej.04.2023.5 5. Чиж Л. Сучасні моделі фінансової діагностики підприємства. <i>Наукові перспективи</i>. 2025. № 1(55) URL: https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-1(55)-1037-1049
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	Організація навчального процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти Розроблено завдання для практичних занять з курсу, при викладанні застосовуються сучасні методи навчання; при виконанні завдань використовується автоматизована система управління навчанням MOODLE, передбачено виконання ситуаційних завдань та самостійної роботи. Зараховуються результати неформальної освіти.
Інтеграція ІІІ в освітній процес	Інтеграція ІІІ в освітній процес здійснюється відповідно до Політики застосування штучного інтелекту (ІІІ). Згідно пункту 3. Політики застосування штучного інтелекту (ІІІ) правила для здобувачів: 1. Планування та генерація ідей Використання ІІІ для мозкового штурму, пошуку нових ідей для теми наукового дослідження, есе (з обов’язковим додаванням у запит посилань на україномовні джерела за тематикою дослідження). Створення кількох варіантів структури або плану роботи для подальшого власного вибору та опрацювання. 2. Допомога в дослідженнях Узагальнення великих наукових статей або звітів для швидкого розуміння

	їхньої суті. Важливо: це не замінює необхідності самостійного прочитання та критичного аналізу ключових джерел. Пошук релевантної літератури або джерел (з обов'язковою подальшою перевіркою їх існування та достовірності, оскільки ШІ може вигадувати джерела). Заборонене використання ШІ (що вважається порушенням академічної доброчесності) Наступні дії є суворо забороненими і розглядаються як грубе порушення принципів академічної доброчесності, що прирівнюється до плагіату та академічного шахрайства: 1. Пряме копіювання (Плагіат) Подання тексту, повністю або значною мірою згенерованого ШІ, як власної, оригінальної роботи. Це стосується як цілих робіт (рефератів, індивідуальних досліджень, есе тощо), так і окремих абзаців чи розділів. 2. Використання під час контрольних заходів Будь-яке використання інструментів ШІ під час іспитів, заліків, модульних контрольних робіт, тестів (включаючи онлайн-тестування), якщо це не було прямо та письмово дозволено науково-педагогічним працівником для конкретного завдання. 3. Фальсифікація та вигадкування Використання ШІ для створення фальшивих даних, неіснуючих посилань на літературу, фейкових цитат чи результатів досліджень. 4. Делегування ключових завдань Перекладання на ШІ основного аналітичного чи творчого завдання роботи. Наприклад, замість самостійного аналізу ринкової ситуації здобувач дає ШІ запит: «Проаналізуй ринок смартфонів в Україні та напиши висновки», а потім подає отриманий текст як результат власного аналізу. 5. Виконання роботи за іншого Використання ШІ для написання рецензій, відповідей на форумах, виконання групових завдань від імені здобувача, якщо це не передбачає його активної інтелектуальної участі.
Відпрацювання пропусків занять	У разі пропуску лекції здобувач вищої освіти може самостійно опрацювати навчальний матеріал за лекцією, скласти словник термінів, підготувати конспект лекції, скласти схему основних понять, виконати завдання, які були запропоновані викладачем на лекції. У разі пропуску практичного заняття здобувач вищої освіти має самостійно виконати практичне завдання, а потім захистити його перед викладачем. Відпрацювання пропусків занять є обов'язковим для всіх здобувачів вищої освіти, незалежно від джерел фінансування навчання.
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені). Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для

	здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти».
Академічна доброчесність	Для забезпечення академічної доброчесності необхідно дотримуватися <u>Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти</u> . Політика застосування штучного інтелекту (ШІ)
Інші складові політики компонента	Основні принципи проведення практичних занять з освітнього компонента «Фінансова діагностика» - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Різні моделі роботи на практичних заняттях (індивідуальна, в парах, в мікро-групах, групах) над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді. Освітній компонент «Фінансова діагностика» передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання. Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять та виступити з презентацією чи інформуванням додатково (оцінюється окремо).

Затверджено на засіданні кафедри фінансів протокол № 01 від 19.01.2026

Науково-педагогічний працівник

Наталія ТИМОШЕНКО

Завідувач кафедри

Інна ГНИДЮК